

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

12 noiembrie 2019

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

mun. Chișinău

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

judecând în ședință fără participarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Plămădeală Roman în numele inculpatului Andrievici Dumitru, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești din 04 februarie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2019, în cauza penală în privința lui

Andrievici Dumitru Xxxxx, născut la
xx.xx.xxxx, originar și domiciliat în Xxxxx,

Sula Dumitru Xxxxx, născut la
xx.xx.xxxx, originar și domiciliat în s
Xxxxx,

Botezat Igori Oleg, născut la
xx.xx.xxxx, originar și domiciliat în Xxxxx,

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 18.09.2017-04.02.2019;

instanța de apel: 04.03.2019-04.06.2019;

instanța de recurs: 23.08.2019-12.11.2019;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești din 04 februarie 2019, *Andrievici Dumitru* a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 5 (cinci) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 85 alin. (1) Cod penal, s-a adăugat parțial la pedeapsa stabilită partea neexecutată a pedepsei aplicată prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești din 16.06.2017, stabilindu-i definitiv 6 (șase) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 2 ani.

Sula Dumitru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 5 (cinci) ani închisoare.

Conform art. 90 Cod penal, s-a suspendat executarea pedepsei pe termen de 5 (cinci) ani, cu calcularea termenului de probă din momentul intrării în vigoare a sentințe.

Botezat Igori a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 5 (cinci) ani închisoare.

Conform art. 90 Cod penal, s-a suspendat executarea pedepsei pe termen de 5 (cinci) ani, cu calcularea termenului de probă din momentul intrării în vigoare a sentințe.

Solicitarea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpaților a cheltuielilor judiciare în mărime de 1 387 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că potrivit rechizitoriului, inculpatul *Andrievici Dumitru* se învinuiește în aceia că la 29 august 2016, pe la ora 17.00, aflându-se la izvorul de la marginea s. Chipeșca, r. Șoldănești, acționând în comun acord cu *Sula Dumitru* și *Botezat Igori*, având intenția de a întreține rapoarte sexuale și de a-și satisface pofta sexuală în formă perversă cu cet. Xxxxx Xxxxx, cu scopul de a influența asupra stării psihofiziologice și a-i reduce din capacitatea de a-și exprima voința și de a percepe cu certitudine împrejurările de fapt, au convins-o pe aceasta să consume băuturi alcoolice. În continuare în scopul realizării intenției criminale, ca să nu fie văzuți de careva persoane străine, au convins-o și ajutat-o să meargă pe un lot împădurit din apropierea izvorului și care e situat în imediata apropiere a grădinii cet. Chițiu Nina din s. Chipeșca, r. Șoldănești, unde știind cu certitudine că ultima din cauza consumului de băuturi alcoolice, este lipsită de putința de a-și da seama de ceea ce se întâmplă cu ea, a folosit prilejul pentru a întreține cu Xxxxx Xxxxx rapoarte sexuale și de a-și satisface pofta sexuală.

Astfel, profitând de faptul că victima era în imposibilitate de a-și exprima conștient voința și de a opune careva rezistență, provocată de starea de ebrietate alcoolică avansată în care se afla, prin constrângere fizică, aplicarea unei lovituri în regiunea capului și amenințarea cu răfuiala fizică a forțat-o să se dezbrace de haine și a întreținut pe rând rapoarte sexuale, manifestate prin acțiuni de penetrare vaginală, cauzându-i excoriație în regiunea frontală, echimoze multiple ovale pe ambele brațe în terile medie, pe omoplați, coapse, care au putut fi produse în condițiile unui raport sexual și care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 4327E din 28.04.2017 se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Astfel OUP a încadrat acțiunile lui *Andrievici Dumitru* în baza art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal, violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică și profitând de imposibilitatea victimei de a se apăra și de a-și exprima voința, săvârșit de două persoane.

Sula Dumitru a fost învinuit în aceia că la 29 august 2016, pe la ora 17.00, aflându-se la izvorul de la marginea s. Chipeșca, r. Șoldănești, acționând în comun acord cu Andrievici Dumitru și Botezat Igori, având intenția de a întreține rapoarte sexuale și de a-și satisface pofta sexuală în formă perversă cu cet. Xxxxx Xxxxx, cu scopul de a influența asupra stării psiho-fiziologice și a-i reduce din capacitatea de a-și exprima voința și de a percepe cu certitudine împrejurările de fapt, au convins-o pe aceasta să consume băuturi alcoolice. În continuare în scopul realizării intenției criminale, ca să nu fie văzuți de careva persoane străine, au convins-o și ajutat-o să meargă pe un lot împădurit din apropierea izvorului și care e situat în imediata apropiere a grădinii cet. Chițiu Nina din s. Chipeșca, r. Șoldănești, unde știind cu certitudine că ultima din cauza consumului de băuturi alcoolice, este lipsită de putința de a-și da seama de ceea ce se întâmplă cu ea, a folosit prilejul pentru a întreține cu Xxxxx Xxxxx rapoarte sexuale și de a-și satisface pofta sexuală.

Astfel profitând de faptul că victima era în imposibilitate de a-și exprima conștient voința și de a opune careva rezistență, provocată de starea de ebrietate alcoolică avansată în care se afla, prin constrângere fizică, aplicarea unei lovituri în regiunea capului și amenințarea cu răfuiala fizică a forțat-o să se dezbrace de haine și a întreținut pe rând rapoarte sexuale, manifestate prin acțiuni de penetrare vaginală, cauzându-i excoriații în regiunea frontală, echimoze multiple ovale pe ambele brațe în treimea medie, pe omoplați, coapse, care au putut fi produse în condițiile unui raport sexual și care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 4327E din 28.04.2017 se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Astfel organul de urmărire penală a încadrat acțiunile inculpatului *Sula Dumitru* în baza art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal, *violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică și profitând de imposibilitatea victimei de a se apăra și de a-și exprima voința, săvârșit de două persoane.*

Botezat Igori a fost învinuit în aceia că la 29 august 2016, pe la ora 17.00, aflându-se la izvorul de la marginea s. Chipeșca, r. Șoldănești, acționând în comun acord cu *Sula Dumitru* și *Botezat Igori*, având intenția de a întreține rapoarte sexuale și de a-și satisface pofta sexuală în formă perversă cu cet. Xxxxx Xxxxx, cu scopul de a influența asupra stării psiho-fiziologice și a-i reduce din capacitatea de a-și exprima voința și de a percepe cu certitudine împrejurările de fapt, au convins-o pe aceasta să consume băuturi alcoolice. În continuare în scopul realizării intenției criminale, ca să nu fie văzuți de careva persoane străine au convins-o și ajutat-o să meargă pe un lot împădurit din apropierea izvorului și care e situat în imediata apropiere a grădinii cet. Chițiu Nina din s. Chipeșca, r. Șoldănești, unde știind cu certitudine că ultima din cauza consumului de băuturi alcoolice, este lipsită de putința de a-și da seama de ceea ce se întâmplă cu ea a

folosit prilejul pentru a întreține cu Xxxxx Xxxxx rapoarte sexuale și de a-și satisface pofta sexuală.

Astfel profitând de faptul că victima era în imposibilitate de a-și exprima conștient voința și de a opune careva rezistență, provocată de starea de ebrietate alcoolică avansată în care se afla, prin constrângere fizică, aplicarea unei lovituri în regiunea capului și amenințarea cu răfuiala fizică a forțat-o să se dezbrace de haine și a întreținut pe rând rapoarte sexuale, manifestate prin acțiuni de penetrare vaginală, cauzându-i excoriații în regiunea frontală, echimoze multiple ovale pe ambele brațe în treimea medie, pe omoplați, coapse, care au putut fi produse în condițiile unui raport sexual și care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 4327E din 28.04.2017 se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Astfel organul de urmărire penală a încadrat acțiunile inculpatului Botezat Igori în baza art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal, *violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică și profitând de imposibilitatea victimei de a se apăra și de a-și exprima voința, săvârșit de două persoane.*

3. Invocând ilegalitatea sentinței, avocatul Grajdan Iulian în numele inculpatului Andrievici Dumitru, a declarat apel, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat de comiterea infracțiunii pentru care a fost condamnat, pe motiv că fapta acestuia nu constituie infracțiune.

În motivarea apelului, s-a indicat că martorii audiați pe marginea cazului dat, au făcut declarații similare, nefiind martori oculari care ar putea declara circumstanțe referitor la învinuirea înaintată, unica persoană care ar putea să declare ceva la cazul dat fiind doar partea vătămată, care a recunoscut că a avut relații intime benevole numai cu Andrievici Dumitru. Nu a discutat cu concubinul ca să ceară bani de la inculpați. Nu a fost bătută și violată de nimeni, toate leziunile depistate la ea au fost cauzate de concubinul său.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2019, s-a admis, inclusiv din alte motive apelul declarat, s-a casat această sentință inclusiv din oficiu, în partea constatatoare a părții descriptive și s-a pronunțat în această parte o nouă hotărâre.

În rest, sentința a fost menținută fără modificări.

4.2. Audiind participanții la proces, cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în raport cu motivele apelului declarat, călăuzindu-se de intima convingere, Colegiul penal a ajuns la concluzia de a admite apelul declarat, cu casarea inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, a sentinței instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, din următoarele considerente.

Ținând cont de faptul că instanța de fond a reținut doar în ce se învinuiesc inculpații, fără a constata fapta pe care au săvârșit-o, Colegiul analizând și apreciind probele, în strictă conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, conform cărora fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, **a constatat:**

Andrievici Dumitru, la 29 august 2016, pe la ora 17.00, aflându-se la izvorul de la marginea s. Chipeșca, r. Șoldănești, acționând în comun acord cu Sula Dumitru și Botezat Igori, având intenția de a întreține rapoarte sexuale și de a-și satisface pofta sexuală în formă perversă cu cet. Xxxxx Xxxxx, cu scopul de a influența asupra stării psiho-fiziologice și a-i reduce din capacitatea de a-și exprima voința și de a percepe cu certitudine împrejurările de fapt, au convins-o pe aceasta să consume băuturi alcoolice. În continuare în scopul realizării intenției criminale, că să nu fie văzuți de careva persoane străine, au convins-o și ajutat-o să meargă pe un lot împădurit din apropierea izvorului și care e situat în imediata apropiere a grădinii cet. Chițiu Nina din s. Chipeșca, r. Șoldănești, unde știind cu certitudine că ultima din cauza consumului de băuturi alcoolice, este lipsită de putința de a-și da seama de ceea ce se întâmplă cu ea, a folosit prilejul pentru a întreține cu Xxxxx Xxxxx rapoarte sexuale și de a-și satisface pofta sexuală.

Astfel, profitând de faptul că victima era în imposibilitate de a-și exprima conștient voința și de a opune careva rezistență, provocată de starea de ebrietate alcoolică avansată în care se afla, prin constrângere fizică, aplicarea unei lovituri în regiunea capului și amenințarea cu răfuiala fizică, a forțat-o să se dezbrace de haine și au întreținut pe rând rapoarte sexuale, manifestate prin acțiuni de penetrare vaginală, cauzându-i excoriație în regiunea frontală, echimoze multiple ovale pe ambele brațe în terile medie, pe omoplați, coapse, care au putut fi produse în condițiile unui raport sexual și care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 4327E din 28.04.2017 se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Astfel, *Andrievici Dumitru* a comis infracțiunea prevăzută de art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal, *violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică și profitând de imposibilitatea victimei de a se apăra și de a-și exprima voința, săvârșit de două persoane.*

Sula Dumitru a fost învinuit în aceia că, la 29 august 2016, pe la ora 17.00, aflându-se la izvorul de la marginea s. Chipeșca, r. Șoldănești, acționând în comun acord cu *Andrievici Dumitru* și *Botezat Igori*, având intenția de a întreține rapoarte sexuale și de a-și satisface pofta sexuală în formă perversă cu cet. Xxxxx Xxxxx, cu scopul de a influența asupra stării psiho-fiziologice și a-i reduce din capacitatea de a-și exprima voința și de a percepe cu certitudine împrejurările de fapt, au convins-o pe aceasta să consume băuturi alcoolice. În continuare în scopul realizării intenției criminale, ca să nu fie văzuți de careva persoane străine, au

convins-o și ajutat-o să meargă pe un lot împădurit din apropierea izvorului și care e situat în imediata apropiere a grădinii cet. Chițiu Nina din s. Chipeșca, r. Șoldănești, unde știind cu certitudine că ultima din cauza consumului de băuturi alcoolice, este lipsită de putința de a-și da seama de ceea ce se întâmplă cu ea, a folosit prilejul pentru a întreține cu Xxxxx Xxxxx rapoarte sexuale și de a-și satisface pofta sexuală.

Astfel, profitând de faptul că victima era în imposibilitate de a-și exprima conștient voința și de a opune careva rezistență, provocată de starea de ebrietate alcoolică avansată în care se afla, prin constrângere fizică, aplicarea unei lovituri în regiunea capului și amenințarea cu răfuiala fizică a forțat-o să se dezbrace de haine și a întreținut pe rând rapoarte sexuale, manifestate prin acțiuni de penetrare vaginală, cauzându-i excoriații în regiunea frontală, echimoze multiple ovale pe ambele brațe în treimea medie, pe omoplați, coapse, care au putut fi produse în condițiile unui raport sexual și care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 4327E din 28.04.2017 se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Prin urmare, Sula Dumitru a comis infracțiunea prevăzută de art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal, *violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică și profitând de imposibilitatea victimei de a se apăra și de a-și exprima voința, săvârșit de două persoane.*

Botezat Igori a fost învinuit în aceia că la 29 august 2016, pe la ora 17.00, aflându-se la izvorul de la marginea s. Chipeșca, r. Șoldănești, acționând în comun acord cu Sula Dumitru și Botezat Igori, având intenția de a întreține rapoarte sexuale și de a-și satisface pofta sexuală în formă perversă cu cet. Xxxxx Xxxxx, cu scopul de a influența asupra stării psiho-fiziologice și a-i reduce din capacitatea de a-și exprima voința și de a percepe cu certitudine împrejurările de fapt, au convins-o pe aceasta să consume băuturi alcoolice. În continuare în scopul realizării intenției criminale, ca să nu fie văzuți de careva persoane străine au convins-o și ajutat-o să meargă pe un lot împădurit din apropierea izvorului și care e situat în imediata apropiere a grădinii cet. Chițiu Nina din s. Chipeșca, r. Șoldănești, unde știind cu certitudine că ultima din cauza consumului de băuturi alcoolice, este lipsită de putința de a-și da seama de ceea ce se întâmplă cu ea a folosit prilejul pentru a întreține cu Xxxxx Xxxxx rapoarte sexuale și de a-și satisface pofta sexuală.

Astfel, profitând de faptul că victima era în imposibilitate de a-și exprima conștient voința și de a opune careva rezistență, provocată de starea de ebrietate alcoolică avansată în care se afla, prin constrângere fizică, aplicarea unei lovituri în regiunea capului și amenințarea cu răfuiala fizică, a forțat-o să se dezbrace de haine și a întreținut pe rând rapoarte sexuale, manifestate prin acțiuni de penetrare vaginală, cauzându-i excoriații în regiunea frontală, echimoze multiple ovale pe ambele brațe în treimea medie, pe omoplați, coapse, care au putut fi

produse în condițiile unui raport sexual și care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 4327E din 28.04.2017 se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

În acest sens, Colegiul a constatat că inculpatul Botezat Igori a comis infracțiunea prevăzută de art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal, *violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică și profitând de imposibilitatea victimei de a se apăra și de a-și exprima voința, săvârșit de două persoane.*

Colegiul a menționat că deși inculpații nu au recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate lor, culpa acestora se demonstrează prin declarațiile părții vătămate Xxxxx Xxxxx, care fiind apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, au fost considerate ca fiind parțial veridice, utile și consecvente, în partea în care a indicat că toți trei inculpați au întreținut raporturi sexuale forțate, or aceste depoziții coroborează cu cele relatate la urmărirea penală, cât și cu declarațiile martorilor Galbura Victor, Ceban Diana, Andrievici Vasile, Chirău Vadim, Lisnic Victoria, Chirău Dina, Pavlovschi Victor, Vlas Grigore, Galbura Silvia, și actele, documentele acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale.

Colegiul, analizând și apreciind declarațiile respective, a desprins că inculpații au comis infracțiunea prevăzută de art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal.

În acest context, solicitarea apelantului privitor la pronunțarea unei sentințe de achitare, motivată prin argumentul precum că fapta inculpatului nu constituie infracțiune deoarece raportul sexual nu a fost unul forțat, nu a fost reținută de către Colegiu, atâta timp cât probele din dosar confirmă existența raporturilor sexuale forțate.

Colegiul a considerat că instanța de fond, întemeiat a apreciat critic declarațiile inculpatului Andrievici Dumitru referitor la faptul că a întreținut un raport sexual cu Xxxxx Xxxxx benevol, or declarațiile acestuia se combat prin raportul de constatare medico-legală nr.460 din 05.09.2016, potrivit căruia Xxxxx Xxxxx la situația 01.09.2016 fiind supusă examinării medico-legale, a relatat expertului medico-legal că la 29.08.2016 a fost violată de trei persoane cunoscute, iar vătămarile corporale depistate la ea sunt caracteristice unui raport sexual forțat. Mai mult, după cum s-a stabilit din materialele cauzei, la Xxxxx Xxxxx s-au constatat leziuni corporale caracteristice unui viol, starea de neputință a părții vătămate de a se apăra datorându-se consumului de alcool, iar inculpații au profitat de starea de neputință a acesteia de a se apăra ori de a-și exprima voința, săvârșind raporturi sexuale forțate.

La individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpaților, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de

condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Totodată, s-a luat în considerație că inculpații Andrievici Dumitru, Sula Dumitru și Botezat Igori la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, Sula Dumitru și Botezat Igori anterior nu au fost condamnați, pe când Andrievici Dumitru anterior a fost judecat prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești din 16.06.2017, în baza art. 264 alin. (3) lit. a) și art. 266 Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 2 ani, iar conform art. 90 Cod penal, a fost suspendată executarea pedepsei pe termen de 3 ani.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei inculpaților Sula Dumitru și Botezat Igori, instanța a luat în considerație că aceștia sunt pe banca acuzaților pentru prima data, dar totodată a luat în calcul și nerecunoașterea vinovăției de către aceștia.

Careva circumstanțe atenuante sau agravante în acțiunile lui Sula Dumitru și Botezat Igori, instanța nu a stabilit.

Astfel, Colegiul a reținut că instanța de fond întemeiat a considerat că pedeapsă lui Andrievici Dumitru urmează să fie stabilită sub formă de închisoare, în limitele dispozițiilor art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal, cu aplicarea art. 85 Cod penal.

În aceeași ordine de idei, Colegiul a stabilit că în privința inculpaților Sula Dumitru și Botezat Igori este oportună și rezonabilă aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, care va asigura atingerea scopului prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că Sula Dumitru și Botezat Igori urmează a fi recunoscuți vinovați de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal, cu numirea pedepsei cu închisoare de 5 (ani) ani, în temeiul art. 90 Cod penal, urmând a fi suspendată executarea pedepsei pe termen de 5 ani.

5. Împotriva hotărârilor emise de către instanțele de fond, recurs ordinar declară avocatul Plămădeală Roman în numele inculpatului Andrievici Dumitru, și invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora și pronunțarea unei decizii prin care inculpatul să fie achitat.

În motivarea recursului avocatul indică că probele acumulate de către organul de urmărire penală în faza incipientă a procesului nu demonstrează vinovăția lui Andrievici Dumitru, or după cum se stabilește din materialele dosarului, careva probe directe, pertinente, concludente și utile precum că acesta a comis infracțiunea de viol, lipsesc.

Atât partea vătămată cât și martorul Galbura Victor fiind audiați în ședința de judecată au confirmat faptul că ultimul a lovit-o și a îmbrâncit-o pe partea vătămată, astfel, atât instanța de fond cât și instanța de apel, nu au motivat în hotărârile pronunțate de ce declarațiile martorilor care combat în totalitate poziția părții acuzării cât și versiunea părții vătămate, urmează a fi apreciate ca fiind probe incontestabile a vinovăției lui Andrievici Dumitru.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis, inclusiv din alte motive decât cele invocate, în conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit dispoziției art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel, se referă la următoarele aspecte: dacă fapta reținută a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corecte au fost apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală. În ce privește chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile nominalizate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Din conținutul deciziei recurate rezultă că instanța de apel la examinarea cauzei a comis un șir de erori și anume:

În primul rând, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept numai la persoana care l-a declarat, la calitatea acesteia în proces și la persoana împotriva căreia este îndreptat de către jurisdicția de al doilea grad asupra hotărârii primei instanțe. Dispozitivul deciziei

instanței de apel trebuie să corespundă concluziilor făcute de instanță în partea descriptivă.

De asemenea, apelul este o cale de atac ordinară, care poate fi folosită împotriva hotărârilor pronunțate asupra fondului de către o instanță judiciară inferioară, pentru ca pricina să fie supusă unei noi judecăți, în vederea reformării hotărârii nedefinitive.

Așadar, judecând apelul declarat de către avocat în numele inculpatului, instanța de apel a decis: *„Se admite, inclusiv din alte motive apelul apărătorul Iulian Grajdan în interesele inculpatului Andrievici Dumitru Constantin, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești din 04 februarie 2019.*

Se casează această sentință inclusiv din oficiul în partea constatatoare a părții descriptive și se pronunță în această parte o nouă hotărâre.

În rest, sentința se menține fără modificări...”

Lecturând dispozitivul respectiv, Colegiul constată că instanța de apel omite a se expune care este noua hotărâre adoptată, or în cazul admiterii apelului, hotărârea atacată este desființată integral sau în parte, iar cauza primește o nouă rezolvare în instanța de apel. În baza apelului declarat, se face o nouă judecată în fond a cauzei, apreciindu-se probele din dosar, utilizându-se și posibilitatea administrării de noi probe.

Astfel, Colegiul lărgit remarcă că dispozitivul deciziei instanței de apel este expus neclar și de fapt nu conține soluția instanței, eroare ce cade sub incidența temeiului de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

În al doilea rând, instanța de apel în partea descriptivă a deciziei sale indică că dat fiind faptul că instanța de fond a reținut doar în ce se învinuiesc inculpații, fără a constata fapta pe care au săvârșit-o aceștia, Colegiul, analizând și apreciind probele în strictă conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a descris fapta criminală, considerată ca fiind dovedită.

Totodată, instanța de apel, făcând trimitere la prevederile art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, a considerat necesar a admite apelul și a casa sentința instanței de fond, inclusiv din oficiu, și în privința celorlați doi inculpați, Sula Dumitru și Botezat Igori, care însă nu au atcat sentința cu apeluri.

Analizând decizia contestată, Colegiul lărgit observă că instanța de apel constată totuși fapta criminală considerată ca fiind dovedită doar în privința inculpatului Andrievici Dumitru, pe când în sarcina lui Sula Dumitru și Botezat Igori, reține că **se învinuiesc** în fapta incriminată.

Or, instanța de apel, deși constată eroarea comisă de către instanța de fond, o înlătură parțial, doar în privința lui Andrievici Dumitru, inculpații Sula Dumitru și Botezat Igori rămânând condamnați pentru o faptă care nu a fost constatată ca fiind săvârșită.

Astfel, instanța inferioară, în situația în care, făcând referire la prevederile art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, constată eroarea comisă de către instanța de fond și în privința lui Sula Dumitru și Botezat Igori, însă nu o corectează, iar poziția acesteia rămâne una confuză și contradictorie.

În altă ordine de idei, Colegiul lărgit remarcă că deși apel a declarat avocatul Grajdan Iulian doar în numele inculpatului Andrievici Dumitru, solicitând achitarea ultimului, totuși Curtea de Apel Chișinău se expune asupra vinovăției și a inculpaților Sula Dumitru și Botezat Igori. Analizând și apreciind probele cauzei prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, instanța de apel a desprins că *inculpații* au comis infracțiunea prevăzută de art. 171 alin. 2 lit. c) Cod penal, vinovăția acestora atestându-se indubitabil, expunându-se și asupra pedepselor stabilite ultimilor.

De asemenea, potrivit actului de învinuire, inculpaților Andrievici Dumitru, Sula Dumitru și Botezat Igori li se incriminează comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal, *violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică și psihică a persoanei profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra ori de a-și exprima voința, săvârșit de mai multe persoane*, pe când instanțele de fond atribuie inculpaților săvârșirea violului *de două persoane*, în situația în care, în speță, de comiterea infracțiunii sunt învinuiți trei inculpați.

Rezumând cele menționate, Colegiul penal constată că în speță și-a găsit confirmare temeiul pentru recurs prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar*, ceea ce inevitabil duce la casarea deciziei instanței, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, or erorile constatate nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca apelurile declarate și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind astfel instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor de drept material și procesual penal.

În cadrul rejudecării cauzei instanța de apel urmează să înlăture erorile menționate, să țină cont de împrejurările expuse care au servit temei de casare a soluției adoptate și în strictă conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor administrate în instanța de judecată, inclusiv să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar în dependență de datele obținute să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă și prevederilor art. 417-418 Cod de procedură penală.

De asemenea, instanța de apel urmează să țină cont de prevederile art. 436 Cod de procedură penală care se referă la procedura de rejudecare și limitele acesteia, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate și să constate prezența sau lipsa vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, ținând cont de motivele invocate în apel și dispozițiile expuse la **pct. 6** al prezentei decizii și ca urmare să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu prevederile art. 426, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Plămădeală Roman în numele inculpatului Andrievici Dumitru, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2019, în cauza penală în privința lui *Andrievici Dumitru, Sula Dumitru și Botezat Igori*, și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia pronunțată integral la 10 decembrie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Maria Ghervas

Dumitru Mardari